VYSOKÁ ŠKOLA VÝTVARNÝCH UMENÍ
BRATISLAVA
DOŠLO: 15 -05- 2025
ČÍSLO | ZNAČKA | PRÍLOHY
REFERENT

Posudok k habilitačnému konaniu Mgr. Mgr. Art. Jany Kapelovej, ArtD.

Ako človek z galerijnej praxe, nemám veľkú skúsenosť s písaním habilitačných posudkov, čo využijem ako poľahčujúcu okolnosť a prejdem hneď k dôvodom, ktoré považujem za určujúce pri mojej podpore kandidatúry Jany Kapelovej na docentský titul.

Predpokladám, že formálne Jana všetky predpoklady k „pripusteniu" na habilitáciu splnila. Z hľadiska tvorby je to autorka mediálne veľmi plastická (aktuálne najmä inštalácia a performatívne resp. mediálne komunikujúce diela); umelkyňa vynaliezavá, v dobrom slova zmysle nepokojná a sebakritická a sčasti aj preto v poslednom čase tímovo založená.

Jana Kapelová pracuje relatívne pomaly, uvážlivo, bez tlaku výkazu či výkonu, respektíve v neustálej, intímne vyjednávanej „tichej dohode" s ním. Práve v čase, kedy nám nezdravé nastavenie akademického sveta samo-generuje kariéry a vpúšťa medzi „akademikov" skôr „hochštaplerov" a „chytrákov" ako morálne a umelecky celistvé osobnosti, si takýto zodpovedný prístup musíme vážiť. A oceniť ho! Jana Kapelová je hotový, zrelý človek. Vie čo robí – umelecky i pedagogicky. Aj keď – a práve preto, že – má o tom neustálu pochybnosť.
Práve pri aktuálnej príležitosti Kapelovej habilitovania je dôležité pripomenúť, že pedagogická prax a „tvorba" je pre ňu rovnako dôležitá ako vlastná tvorba (vlastné Umenie). Obe sú tesne, skoro *samojedine* prepojené.
Vlastne by sa dalo povedať, že Kapelová je ideálnou pedagogičkou, ktorej tvorba sa celkom (alebo hádam aj trošku príliš?) vkorenila do jej učiteľskej/"školovacej" praxe.

Pred pár rokmi som Janu Kapelovú ako kurátorka zbierky Iných médií v SNG oslovila s intenciou presadiť nákup jej diela *Voľný pracovný čas* (2010-2013) do našich zbierok. V komisii mi to neskôr neprešlo. Bolo mi to ľúto, keďže túto prácu považujem za jednu z autorkiných najkomplexnejších. Na druhej strane mi ale aj odľahlo, pretože išlo (...bolo by išlo) o dielo akvizične celkom náročné: bolo by asi treba riešiť dodatočné licencie, zložité deponovanie, pri každej (či aspoň prvej) reinštalácii konzultovať autorku, dielo by bolo novým (a náročným) precedensom v zbierke Iných médií...
Aj preto keď som nasledujúci rok (ako neodbytná kurátorka) Janu znovu oslovovala, mala som v merku iné dielo, Jana ma však tentoraz zahamovala s tým, že kým bude riaditeľkou SNG Alexandra Kusá, nemieni sa o akvizíciu v SNG uchádzať. Bolo to krátko po tom ako

„šimkovičovej“ Ministerstvo kultúry (po druhý raz) „rozpustilo“ Kunsthalle v SNG a jej vedenie (nielen Alexandra Kusá, ale nakoniec ani my ostatní sme) sa za jej samostatnú existenciu nepostavili. Vtedy som síce – práve pre to – zvažovala do SNG iné dielo (chcela som od Jany do SNG: *Kunsthalle: správa o stave ustanovizne*...). Napriek tomu Jana nereflektovala... Mrzelo ma to, ale rozumela som tomu a v istom zmysle mi to aj imponovalo.
Z kontextu je asi zrejmé, prečo sa tu o tom rozpisujem: nielen preto, že som rada, že existujú ľudia, ktorí majú zásady, ktoré sú pevnejšie ako oportunizmus (a v tomto prípade aj akademické „kredity“), a tiež, že Janu vnímam ako osobu, ktorá sa aj pri svojich politických (či „angažovaných“) dielach, pokúša o čo najdiferencovanejšie videnie a maximálne „zohľadňujúci“ či kontextujúci prístup. Je rovnako prísna na druhých ako sama na seba.

Janu Kapelovú, jej tvorbu i pedagogické pôsobenie (aj pedagogické pôsobenie *ako* tvorbu a tvorbu *ako* pedagogické pôsobenie) vrele odporúčam k habilitácii. Má k tomu podľa mňa všetky osobnostné predpoklady i dostatočnú odbornú kvalifikáciu.

podpis v.r.

V Bratislave, 15. mája 2025 Mgr Petra Hanáková, PhD., SNG a SFÚ